

bruget hele Verden over. Jeg mener, vi skulle være varsomme med i den Retning at drage et Skel med Hensyn til Beskattningen.

Brugsforeninger, hvori der sælges Varer til andre end Medlemmer, skulle jo beskattes. Det finder jeg fuldstændig rigtigt. At beskatte Forbrugsforeninger, der kun uddele Varer til Medlemmerne selv, ser jeg heller ikke, man ret godt kan komme til. Bestemmelsen om, at hvis Produktionsforeninger gaa ud over deres egentlige Hovedformaal, skulle de ogsaa svare Skat, forstaar jeg saaledes, at f. Eks. et Slagteri, der køber en Del Svin og sælger dem igen og tjener Penge derpaa, vil blive beskattet af denne Gren af Forretningen, der gaar uden for Hovedformaalet, som er at slagte og sælge Medlemmernes Svin, og det kunne vi vel ogsaa være godt tjente med her i Landet. Vi ville jo heller ikke kunne undgaa at betale den Skat, der bliver afkrævet vore Andelsslagteriers Agenter i England, medmindre vi holde os som rene Andelsselskaber. Naar et Slagteri har Udsalg af sine Varer i en Købstad, saaledes som f. Eks. vort Andelsslagteri i Rønne, der foruden sit Udsalg paa selve Slagteriet har to Butikker i Byen og desuden har oprettet en Butik i hver af vore Købstæder, hvor de konkurrere med Slagterne, finder jeg det ganske naturligt, at et saadant Slagteri betaler Skat af den Forretningsindtægt, de have heraf. En anden Sag er, at de selvfølgelig ikke skulle svare Skat af det Overskud, som faas ind ved Salg af alle de Svin, de i en gros Salg sende til England. Og en tilsvarende Regel maa jo gælde vore Andelsmejerier.

Vilhelm Lassen: De fleste Talere, som have talt i denne Sag, have taget den historisk, ere gaaede ud fra, at naar man skulde bedømme Situationen, bedømme Lovene, saaledes som de foreligge i Øjeblikket, maatte man se hen til den historiske Udvikling, til det, der har gjort, at Situationen netop er saaledes nu. Og det er jo ogsaa ganske rigtigt, saaledes maa man gøre over for denne Sag. En Reform af denne Rækkevidde vokser langsomt; den kommer ikke ved, at man sætter sig ned og skriver paa en Ønskeseddel, hvorledes man ønsker sig Reformen, og saa haaber paa at kunne faa den igennem i en Fart.

Det er jo en lang Historie, disse Skattelove have haft, og ærede tidligere Talere have jo været inde derpaa. Jeg hørte med Interesse det Foredrag, det

ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) holdt i Gaar angaaende disse Skattelove. Jeg hørte navnlig med Interesse den Del af Foredraget, som viste, hvorledes den Bevægelse, vi nu ere inde paa her i vort Land, Bevægelsen bort fra de faste Statsskatter, bort fra de gamle Grundskatter og over til en Indkomst- og Formueskat, ikke er noget enstaaende, ikke noget, man har fundet paa, ikke som det ærede Medlem fra Valby (Oscar Hansen) talte saa meget om i Dag, noget specifik dansk, noget man har hittet paa i Danmark. Det er en almindelig europæisk Bevægelse, en Bevægelse, de fleste Lande allerede have gjort for lang Tid siden. De have forladt den Doktrin, at de gamle Grundskatter ere Samfundsprioriteter, ere Realbyrder, der hvile paa Grunden, og som man ikke maa røre ved, en Slags Forheftelser, der hviler paa de enkelte Yderes Ejendomsret, og som det vil være urigtigt at lade Staten afløse. De have forladt denne Doktrin, som vi endnu stadig høre her i Danmark. Det er jo en ren og skær Doktrin, der forekommer mig saa tør som nogen Træpind at tygge paa.

I denne Del af det ærede Medlems Tale er jeg ganske enig med ham. Derimod er jeg ikke enig med ham, naar han, idet han saa paa Lovene, saaledes som de nu foreligge, beklagede, at Toldreformen ikke var med. Det er jo ganske rigtigt, at Toldreformen oprindelig var med, den Gang Skattelovene første Gang kom frem her for den danske Rigsdag. Men den Gang kom det saaledes, at naar Toldreformen og Brændevinsskatten kom med i Skattereformen, var det saavist ikke af saglige Grunde, saa var det saavist ikke, fordi man derved mente at fremme Skattereformen, men Toldreformen og Brændevinsskatten havde et aldeles politisk Ærinde. Det nægter vel heller ikke nogen Taler nu. Denne Sammenkobling mellem de direkte og indirekte Skatter, denne Sammenkobling mellem disse Skattelove og Brændevinsskatten havde det bestemte politiske Formaal at sprænge Venstre, og havde Venstre ikke sprængt Sammenkoblingen den Gang, saa er det ganske sikkert, at Sammenkoblingen havde sprængt Venstre, og var det sket, saa tror jeg ikke, at vi havde faaet nogen demokratisk Skattereform hverken af de direkte Skatter eller af de indirekte Skatter, thi da havde disse Skattelove gjort deres Gerning, og saa kunde de gerne være sunkne til Bunds. Altsaa af rent politiske Hensyn var det en Nødvendighed, at man sprængte Sam-